

Dieser Ansicht kann ich mich leider nicht ganz anschliessen. Der Fall Lioy liegt doch etwas anders als der von Hendel fingierte jenes Witzboldes, der zu je d e m Spezieśnamen einen Gattungsnamen schafft. Hat zwar Lioy die Dipteren nicht selbst untersucht, so hat er doch das von Macquart über sie Mitgeteilte in seiner Weise verarbeitet, und man wird einer solchen Arbeit, so minderwertig sie auch sein mag, den Charakter einer wissenschaftlichen Studie nicht abspreken können. Es ist weder ein Verdienst noch ein Missverdienst Lioys, sondern Uebelstand der zoologischen Systematik, dass auf ihrem Gebiete dank dem Prioritätsgesetz auch die schlechteste Leistung unter Umständen noch eine solche Bedeutung erlangen kann. Dazu gibt es in keiner andern Wissenschaft eine Parallele.

Weit leichter als Lioys Gattungen sind die 17 Phoridengenera zu beurteilen, die Enderlein 1908—1924 aufgestellt hat.

Oniscomyia (1908) ist auf ein verstümmeltes Weibchen gegründet; Enderlein hielt die Taster für verkümmert und sah darin einen wesentlichen Unterschied gegenüber *Aenigmatias* Meinert. Sie waren aber nur abgebrochen. Synonym von *Platyphora* Verrall (vgl. Schmitz 8 544).

Termitodeipnus (1908) unterscheidet sich nicht genügend von *Thaumatoxena* Breddin et Börner (vgl. meine Ausführungen 11 563).

Crepidopachys longirostrata End. (1912) ist eine *Diploneura*. Solange das ♂ unbekannt ist, lässt sich nicht entscheiden, ob sie zum Subgen. *Dohrniphora* Dahl gehört oder ein eigenes subg. (mit ungewöhnlich langem Rüssel und verdickter Randader) repräsentiert (vgl. Schmitz 48 LXXVIII, 50 49 59; Borgmeier 1926 102).

Phalacrotophora (1912) ist als Gattung berechtigt (vgl. Schmitz 32 125).

(Wordt vervolgd).

BOEKBESPREKING.

Het boek van P. Th. Wulf S. J., „*Lehrbuch der Physik*“, aangekondigd in het Maandblad van November l.l., is nu in den handel verkrijgbaar. Uitgever Herder & Co. Freiburg im Breisgau. Prijs ongebonden Mrk 15.50, gebonden Mrk 17.50.

Zooals de schrijver in het voorwoord duidelijk laat uitkomen, wil hij een samenvattende uiteenzetting geven, voornamelijk van de fundamenteele opvattingen van de nieuwere physica. Bij een wetenschap, die zooals de physica zulk een lange historische ontwikkeling achter zich heeft, kan het niet anders dan dat niet alleen de gedachtengang maar ook de experimenten en de daartoe vereischte instrumenten in den loop der eeuwen menigvuldige veranderingen ondergaan hebben. Wanneer men al deze inrichtingen in een boek opnieuw wil

samenvatten, moet niet alleen de schrijver, maar ook de drukker en de lezer veel tijd en moeite besteden aan dingen, die hem tot het bereiken van zijn doel weinig voordeel opleveren. Van den anderen kant is de menigte der nieuwe beschouwingen en opvattingen, vooral sedert het begin der 20ste eeuw, zoo groot en zoo nieuw, dat men om ze volledig te begrijpen er ook heel wat tijd aan moet besteden.

Juist daarom nu heeft de schrijver van het boek zich op het standpunt geplaatst om de beschrijving van alle instrumenten en experimenten, die nog slechts historische waarde hebben weg te laten, daarentegen zijn heele opmerksaamheid te concentreren op de verklaring der nieuwere opvattingen. Dat blijkt duidelijk bij de indeeling van het boek.

Het eerste deel „die Körperwelt” geeft hoofdzakelijk de oude mechanica, maar in haar betrekking tot de moderne ontwikkeling, die hier voornamelijk door de relativiteitstheorie gekenmerkt is.

In het tweede deel wordt „der Aufbau der Körperwelt” uit moleculen en atomen behandeld. Als grondslag dienen alle verschijnselen, die op de grootte en beweging der atomen berusten, de kinetische gastheorie en de warmtetheorie. Dit deel sluit met de proeven van den nieuwsten tijd, waarin zelfs „die Einzelatome” en hare bewegingen voor het oog zichtbaar gemaakt kunnen worden en waarvan de bezoekers van de laatst gehouden lezing van P. Wulf er verschillende hebben kunnen zien.

In het derde en voornaamste deel is „der Aufbau des Atoms” beschreven. Het omvat alles wat volgens den stand der tegenwoordige wetenschap gegist kan worden omtrent de bouwstenen waaruit naar de nieuwere beschouwingen het atoom is samengesteld. Magnetisme, electriciteit, voornamelijk de verschijnselen der electrolyse; de kathodenstralen, de radio-activiteit met al de fundamenteele omwentelingen van vele traditioneele meeningen worden uitvoerig besproken en eindelijk het uitzenden der electriche- en der warmtegolven, der licht- en Röntgenstralen. Al deze feiten vinden dan eindelijk gemeenschappelijke toepassing in het wonderbare beeld van het atoom, dat de nieuwere physica voor ons heeft opgebouwd.

Het vierde deel behandelt het verschijnsel in de aetherwereld, dat wij tot nu toe optiek noemden. Het sluit met een uiteenzetting van al de verschillende meeningen en opvattingen omtrent den aether, voornamelijk in de moderne relativiteitstheorie.

Dit over den inhoud van het werk. Het nieuwe leerboek van Prof. P. Wulf munt o.i. uit door degelijkheid en buitengewone oorspronkelijkheid. Terecht schrijft daarover de bekende Amsterdammer astronoom P. Dr. Stein: „Iets dergelijks naar vorm en keuze der stof bestaat nergens.” Red.